

Etelä-Suomi

17.3.2015

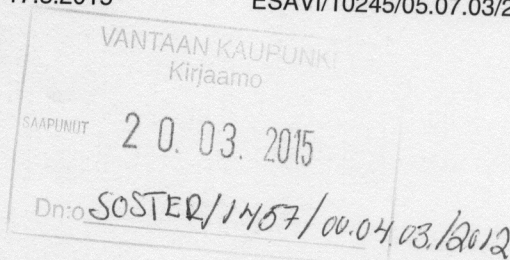
ESAVI/10245/05.07.03/2014

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastualue

Vantaan kaupunginhallitus

Asematie 7

01300 Vantaa

VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (338/2011) TOIMEENPANO TERVEYSKESKUKSISSA

TAUSTAA

Terveiden ja hyvinvoinninlaitos (THL) teki keväällä 2014 Terveystiedon edistämisen aktiivisuus perusterveydenhuollossa tiedonkeruun. Osana tiedonkeruuta terveyskeskuksilta kysyttiin neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetun asetuksen (338/2011) säästöjen toteutumista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ja aluehallintovirastojen valtakunnallisen valvontaohjelman 2012–2014 (Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä lasten ja nuorten ehkäisevä suun terveydenhuolto. Valvontaohjelmia 1:2012) painopisteiden mukaisesti aluehallintovirasto otti asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen käsiteltäväkseen valvonta-asiana.

Vantaan THL:lle antamien vastausten perusteella puutteita oli oppilaitosten (ammattilliset oppilaitokset, muut 2. asteen oppilaitokset) terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastuksissa.

Lisäksi puutteita oli ensimmäisistä lasta odottavien perheiden määräaikaissa suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvioissa.

SELVITYKSET

Aluehallintovirasto pyysi 19.11.2014 **Vantaan kaupunginhallitukselta** selvitystä siitä, miten edellä mainitut asetuksen mukaiset tehtävät toteutuvat kunnan toiminnassa.

Vantaan kaupungin selvitys 5.12.2014, jonka on allekirjoittanut apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen ja terveyspalvelujen johtaja Timo Aronkytö ja selvitys 19.12.2014, jonka on allekirjoittanut vs. kaupunginlakimies Niina Kolju.

Oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset

Kaupungin antaman selvityksen mukaan opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset ja opiskeluympäristön arvioinnit on toteutettu Vantaalla kaikissa oppilaitoksissa syksyn 2014 aikana. Jatkossa opiskeluympäristön arvioinnit toteutetaan joka toinen vuosi samanaikaisesti lakisääteisten työolojen arvioinnin kanssa. Tarkastuksissa havaittujen puutteiden korjaamista toteutetaan vuosittain asetuksen mukaisesti. Opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten toteutuksen käytännöt ja ohjeistukset on valmisteltu yhteistyössä si-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000

fax 03 570 8002

kirjaamo.etela@avi.fi

www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka

Birger Jaarlin katu 15

PL 150, 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka

Ratapihantie 9

PL 110, 00521 Helsinki

Kouvolan toimipaikka

Kauppamiehenkatu 4

PL 301, 45101 Kouvola

vistystoimen ja työsuojelun kanssa. Tarkastukset toteutetaan yhteistyössä oppilaitosten, opiskelijoiden, opiskeluterveydenhuollon, työterveys-
huollon, terveystarkastajan, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden
asiantuntijoiden kesken.

Määräaikaiset suun terveystarkastukset

Selvityksen mukaan ensimmäistä lasta odottaville perheille järjestetään
asetuksen mukainen maksuton suun terveydentilan ja hoidon tarpeen
arvio. Ensimmäistä lasta odottaville perheille on laadittu esite, jossa ker-
rotaan suun terveyden edistämisestä ja hoidon tarpeen arviosta. Perhe
huolehtii itse ajanvarauksesta. Myös terveydenhoitajat ohjaavat perheitä
varaamaan aikaa suun terveystarkastukseen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

**Asia ei tällä erää anna aluehallintovirastossa aihetta muihin toi-
menpiteisiin kuin, että virasto saattaa perusteluosassa käsitellyt
seikat ja käsityksensä Vantaan kaupungin tiedoksi.**

**Aluehallintovirasto tulee jatkossa seuraamaan vuosittain asetuksen
mukaisten säädösten toteutumista sosiaali- ja terveydenhuollon
valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisesti koko alueellaan.**

Perustelut

Aluehallintovirasto toteaa saatujen selvitysten perusteella, että oppilai-
tosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset toteutuvat asetuk-
sen mukaisesti.

Aluehallintovirasto toteaa, että määräaikaiset suun terveystarkastukset
ensimmäistä lasta odottaville perheille toteutuu asetuksen mukaisesti.

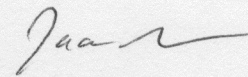
MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ei hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin ja kansan-
terveyslain 44 §:n mukaan voi hakea valittamalla muutosta.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja antaa tarvittaessa terveydenhuollon ylitarkastaja Anne Arvo-
nen, puhelin 029 501 6000.

terveydenhuoltoyksikön päällikkö
aluehallintoylilääkäri

Jaana Mäkelä

terveydenhuollon ylitarkastaja

Anne Arvonen

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös Vantaan kaupunginhallitus

Suoritemaksu Päätös on maksuton

Tiedoksi Vantaan kaupunki,
terveyspalvelujen johtaja Timo Aronkytö

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Kansanterveyslaki 66/1972

2 §

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo kansanterveystyötä toimialueellaan.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi kansanterveystyön ohjauksessa ja valvonnassa.

43 §

Jos kansanterveystyön järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain tai terveydenhuoltolain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava

44 §

Jos kansanterveystyön ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain tai terveydenhuoltolain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettänyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle viran- tai toimenhaltijalle huomautuksen vastaisen varalle.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kunta ja kuntayhtymä on velvollinen antamaan tämän lain ja terveydenhuoltolain mukaisesta toiminnastaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle ja aluehallintovirastolle ohjaus- ja valvontatehtävän toteuttamiseksi tarpeelliseksi katsottavia tietoja ja selvityksiä.

Terveydenhuoltolaki 1326/2010

4 § Terveydenhuollon toimintaedellytykset

Kunnan on osoitettava riittävästi voimavaroja kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olevaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä terveydenhuollon palveluihin. Terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä varten kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän käytävissä on oltava riittävästi terveydenhuollon ammattihenkilöitä.

Kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän terveydenhuollosta vastaavan henkilöstön rakenteen ja määrän on vastattava alueen väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen sekä terveydenhuollon palvelujen tarvetta.

17 § Opiskeluterveydenhuolto

Kunnan perusterveydenhuollon on järjestettävä opiskeluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien lukioden, ammatillista koulutusta antavien oppilaitosten sekä korkeakoulujen opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto voidaan kunnan suostumuksella järjestää myös muulla Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla. Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluu myös opiskelijan työssäoppimisen ja työharjoittelun aikainen terveydenhuolto.

Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät:

- 1) oppilaitoksen opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein;
- 2) opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen ja edistäminen, johon sisältyvät lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoille kaksi määräaikaista terveystarkastusta ja kaikille opiskelijoille terveystarkastukset yksilöllisen tarpeen mukaisesti;
- 3) terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen järjestäminen opiskelijoille, mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto mukaan lukien;
- 4) opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä opiskelijan tukeminen ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon ohjaaminen.

Kunnan perusterveydenhuollon on opiskeluterveydenhuollon palveluja järjestäessään toimittava yhteistyössä alaikäisen opiskelijan vanhempien ja huoltajien, muun opiskelijahuolto- ja opetushenkilöstön sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa.

Neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisvästä suun terveydenhuollosta annettu valtioneuvoston asetus 338/2011

1 § Asetuksen tarkoitus

Tämän asetuksen tarkoituksena on varmistaa, että lasta odottavien naisten ja perheiden sekä alle kouluikäisten lasten, oppilaiden ja heidän perheidensä sekä opiskelijoiden terveysneuvonta ja terveystarkastukset ovat suunnitelmallisia, tasoltaan yhtenäisiä ja yksilöiden ja väestön tarpeet huomioon ottavia kunnallisessa terveydenhuollossa.

2 § Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 15, 16, ja 17 §:ssä tarkoitettuihin neuvolapalveluihin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin sekä lasten ja nuorten ehkäisevään suun terveydenhuoltoon.

3 § Opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetut opiskelijat

Terveydenhuoltolain 23 §:ssä tarkoitettuja oppilaitoksia, joiden opiskelijoille kunnan on järjestettävä opiskeluterveydenhuollon palvelut, ovat:

- 1) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tarkoitettut oppilaitokset;
- 2) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettut oppilaitokset;
- 3) lukiolaissa (629/1998) tarkoitettut oppilaitokset;
- 4) vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 2 §:n 3 ja 5 momentissa tarkoitettut oppilaitokset;
- 5) ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tarkoitettut korkeakoulut;

- 6) yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitetut yliopistot;
- 7) poliisikoulutuksesta annetussa laissa (68/2005) tarkoitetut poliisialan oppilaitokset;
- 8) rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa (1316/2006) tarkoitetut oppilaitokset;
- 9) Maanpuolustuskorkeakoulu muita kuin upseerin virkaan vaadittavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja opiskelevien opiskelijoiden osalta; sekä
- 10) pelastusopistosta annetussa laissa (607/2006) tarkoitetut pelastusopistot ja pelastuslain (468/2003) 15 §:n 2 momentissa tarkoitetut pelastusalan ammatillista peruskoulutusta antavat oppilaitokset.

Oppilaitoksen opiskelijana pidetään 1 momentissa tarkoitetun oppilaitoksen opiskelijaa, joka opiskelee opintotukilain (65/1994) mukaiseen opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa.

Kunta voi järjestää opiskeluterveydenhuollon muullekin kuin 2 momentissa tarkoitetulle opiskelijalle

4 § Palvelujen järjestäminen

Kunnan kansanterveystyöstä vastaavan viranomaisen on hyväksyttävä yhtenäinen toimintaohjelma neuvolatoiminnalle, koulu- ja opiskeluterveydenhuollolle sekä lasten ja nuorten ehkäisevälle suun terveydenhuollolle. Toimintaohjelma on laadittava yhteistyössä sosiaali- ja opetustoimen kanssa.

Terveystarkastusten ja niiden perusteella suunnitellun terveysneuvonnan on muodostettava suunnitelmallinen yksilön ja perheen niihin osallistumisen mahdollistava kokonaisuus. Palveluja järjestettäessä on kiinnitettävä huomiota myös lapsen ja nuoren kehitysympäristöihin. Terveystarkastukset ja terveysneuvonta on järjestettävä tarpeen mukaan moniammatillisesti.

Terveystarkastuksissa ja -neuvonnassa saatuja seurantatietoja kunnan väestön terveydestä ja hyvinvoinnista on käytettävä palvelujen suunnittelussa.

5 § Terveystarkastukset

Kunnan on järjestettävä määräaikaista terveystarkastuksia kaikille ennalta määritellyn ikä- tai vuosiluokkaan tai muuhun ryhmään kuuluville sekä yksilöllisestä tarpeesta johtuvia terveystarkastuksia. Terveystarkastuksen tekee suuhygienisti tai hammashoitaja ja tarpeen mukaan hammaslääkäri. Oppilaan suun määräaikaistarkastuksen tekee hammaslääkäri, suuhygienisti tai täydennyskoulutuksen saanut hammashoitaja. Oppilaiden suun terveystarkastuksiin sisältyy aina myös hammaslääkärin tutkimuksia, jotka kohdennetaan tarpeen mukaan. Lisäksi tehdään tarvittaessa erikoisalakohtaisia suun tutkimuksia.

8 § Suun terveystarkastuksen sisältö

Suun terveystarkastuksissa selvitetään suun terveydentila, sen kehitys ja hoidon tarve ja tehdään tarvittaessa henkilökohtainen terveystarkastus.

Ensimmäistä lasta odottavan perheen suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvioi suun terveydenhuollon ammattihenkilö haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Alle kouluikäisien suun terveystarkastuksen tekee suuhygienisti tai hammashoitaja ja tarpeen mukaan hammaslääkäri. Oppilaan suun määräaikaistarkastuksen tekee hammaslääkäri, suuhygienisti tai täydennyskoulutuksen saanut hammashoitaja. Oppilaiden suun terveystarkastuksiin sisältyy aina myös hammaslääkärin tutkimuksia, jotka kohdennetaan tarpeen mukaan. Lisäksi tehdään tarvittaessa erikoisalakohtaisia suun tutkimuksia.

Lapselle, jolla on erityinen riski sairastua suusairauksiin, on järjestettävä tehostettu ehkäisevä suun terveydenhuolto ja yksilöllisesti määritellyt terveystarkastukset.

10 § Määräaikaiset suun terveystarkastukset

Kunnan on järjestettävä:

- 1) ensimmäistä lastaan odottavalle perheelle vähintään yksi suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvio;
- 2) alle kouluikäiselle lapselle suun terveystarkastus, kun tämä on 1- tai 2-vuotias, 3- tai 4-vuotias ja 5- tai 6-vuotias;
- 3) oppilaalle suun terveystarkastus ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla;
- 4) opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve.

12 § Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus

Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus on tarkastettava yhteistyössä op-
pilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkas-
tajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden
kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain.